

Date: 13th October-2026

YOSHLAR ORASIDA KITOBXONLIK MADANIYATINI
RIVOJLANTIRISH

Nizomiy nomidagi O'zMPU Tarix fakulteti "Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va
huquq ta'limi" yo'nalishi 2-bosqich talabasi

Valiyeva Adiba Alisherovna

Annotatsiya: Ushbu maqolada yoshlar orasida kitobxonlik madaniyatini rivojlantirishning ahamiyati, uning shaxs kamoloti va intellektual salohiyatini oshirishdagi o'rni yoritilgan. Shuningdek, yoshlarning kitob o'qishga bo'lgan qiziqishini kuchaytirish, mutolaa madaniyatini shakllantirish hamda zamonaviy axborot makonida kitobxonlikni targ'ib etishning samarali usullari tahlil qilingan. Maqolada kitobxonlikni rivojlantirish bo'yicha amalga oshirilayotgan islohotlar va ularning yoshlar tarbiyasidagi ahamiyati haqida fikr yuritiladi.

Kalit so'zlar: kitobxonlik, mutolaa madaniyati, yoshlar, ma'naviyat, ta'lim, bilim, intellektual rivojlanish, kitob, tarbiya, axborot texnologiyalari.

Аннотация: В данной статье рассматривается важность развития культуры чтения среди молодежи, ее роль в личностном развитии и повышении интеллектуального потенциала. Также анализируются эффективные методы повышения интереса молодежи к чтению, формирования культуры чтения и популяризации чтения в современном информационном пространстве. В статье обсуждаются проводимые реформы, направленные на развитие чтения, и их значение в образовании молодежи.

Ключевые слова: чтение, культура чтения, молодежь, духовность, образование, знания, интеллектуальное развитие, книга, воспитание, информационные технологии.

Abstract: This article discusses the importance of developing a reading culture among young people, its role in personal development and increasing intellectual potential. It also analyzes effective methods for increasing young people's interest in reading, forming a reading culture, and promoting reading in the modern information space. The article discusses the reforms being implemented to develop reading and their importance in the education of young people.

Keywords: reading, reading culture, youth, spirituality, education, knowledge, intellectual development, book, upbringing, information technologies.

Bugungi axborot texnologiyalari asrida insoniyat ma'naviyatini yuksaltiruvchi eng asosiy manba — kitobga bo'lgan e'tibor har qachongidan ham muhimroq. Kitob nafaqat bilim manbai, balki insonning ichki dunyosini boyituvchi, unga dunyoqarash va yuksak odob-axloq beruvchi mo'jizadir. Kitob — Tafakkur chirog'i, dunyodagi eng buyuk mutafakkirlar kitobxonlikni inson kamolotining cho'qqisi deb bilganlar. Buyuk

Date: 13thOctober-2026

bobokalonimiz Alisher Navoiy aytganlaridek: "Kitob — beminnat ustoz, bilim va ma'naviyat xazinasini". Darhaqiqat, kitob o'qigan yoshlarning nutqi boy, dunyoqarashi keng va mantiqiy fikrlashi kuchli bo'ladi. G'arb mutafakkiri Rene Dekart esa shunday deydi: "Yaxshi kitoblarni o'qish — o'tgan asrlarning eng aqlli odamlari bilan suhbatlashish demakdir". Bu suhbat esa yoshlarni hayotdagi turli xatolardan asraydi. Bugungi kunda olib borilayotgan islohotlar yoshlar o'rtasida kitobxonlikni targ'ib qilish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylandi. Xususan: "Yosh kitobxon" tanlovi kabi respublika miqyosidagi ko'rik-tanlovlar yoshlarning mutolaaga bo'lgan ishtiyoqini tubdan o'zgartirdi. Prezident kutubxonalari va zamonaviy axborot-resurs markazlarining tashkil etilishi, "Ma'rifat karvonlari" orqali chekka hududlarga kitoblar yetkazib berilishi yoshlar uchun katta imkoniyatlar ochmoqda. Raqamli kutubxonalar: kitobxonlikni zamon bilan hamnafas rivojlantirish maqsadida audio-kitoblar va elektron platformalar bazasi kengaytirilmoqda. Mutolaa — intellektual salohiyat poydevori. Kitob o'qish nafaqat bilim beradi, balki insonning dunyoqarashini kengaytirib, tahliliy fikrlash qobiliyatini oshiradi. Mashhur yozuvchi Rey Bredberi ta'kidlaganidek: "Kitoblarni yoqib yuborishdan ham og'irroq jinoyatlar bor. Masalan, ularni o'qimaslik". Haqiqatan ham, mutolaadan to'xtagan inson fikrlashdan ham to'xtaydi. Hozirgi kunda kitobxonlik madaniyatini oshirishda quyidagi usullar samarali hisoblanmoqda: Bookname (Kitob almashish): Yoshlar orasida o'qilgan kitoblarni o'zaro almashish an'anasining tiklanishi. Kitob kafelari: Mutolaa uchun qulay va shinam muhit yaratilishi. Ijtimoiy tarmoqlardagi targ'ibot: Kitobxonlar klublari va blogerlar orqali asarlar tahlilining yoritilishi. Ma'naviyat va tarbiya uyg'unligi. Kitobxonlik — bu shunchaki matn o'qish emas, balki qalbni tarbiyalashdir. Inson kitob mutolaa qilar ekan, undagi qahramonlar bilan birga yashaydi, ezgulik va yovuzlikni farqlashni o'rganadi. Ma'naviyatimiz asosi bo'lgan milliy va jahon adabiyoti durdonalari yoshlarni vatanparvarlik, insonparvarlik va yuksak odob-axloq ruhida tarbiyalashda tengsiz vositadir.

Xulosa qilsak, kitob o'qigan inson hech qachon yutqazmaydi, bugungi kunda yoshlarimizning kitobga bo'lgan mehri yurtimizning ertangi yorug' kelajagidan dalolatdir. Zero, Tomas Edison aytganidek: "Kitob — inson aqli tomonidan yaratilgan barcha mo'jizalar ichida eng buyugidir". Keling, har birimiz kunlik vaqtimizning bir qismini mutolaaga ajrataylik va bu orqali ma'naviy dunyomizni boyitaylik". Kitob o'qigan inson axborotlar oqimida adashmaydi. Stiven King aytganidek: "Kitob — o'zing bilan olib yurish mumkin bo'lgan noyob sehrdir". Bu sehr yoshlarni loqaydlikdan qutqaradi, ularda vatanparvarlik va insonparvarlik hissini uyg'otadi. Yoshlar o'rtasida kitobxonlik madaniyatini shakllantirish uchun faqatgina targ'ibot yetarli emas, balki shaxsiy namuna ham muhimdir. Har bir oilada kitob o'qish an'anaga aylansa, jamiyatda ma'rifatli avlod kamol topadi. Kitob o'qigan yoshlar ertangi kunning haqiqiy egalari, innovatsion g'oyalar generatori va millatning intellektual salohiyatidir. Unutmang, Kitobxonlik va mutolaa madaniyati har qanday davrda yoshlar orasida intellektual salohiyatni yuksaltirishga xizmat qiladi, insonni hech qachon yolg'iz qoldirmaydi va yengilmaydi.

Date: 13thOctober-2026

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Mirziyoyev Sh.M. PQ-3271-son Qarori. – T.: 2017.
2. Qodiriy A. O‘tkan kunlar. – T.: Sharq, 2014.
3. Karimov I.A. Yuksak ma’naviyat – yengilmas kuch. – T.: Ma’naviyat, 2008.
4. Tomas Edison . Hikmatlar va hayotiy o‘gitlar (Tarjimonlar jamoasi). —

Toshkent: “Yangi asr avlodi”, 2021.

